

Knjižic Slevko
Ljubljana

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY.

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 166

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY MORNING, JULY 19, 1939

LETO XLII. — VOL. XLII.

Roosevelt bo šel najbrže pred narod,
da zagovarja nevtralitetno postavo.
Toda sledil bo Borah in isto pobijal.

Washington, D. C.—Predsednik Roosevelt in njegova administracija so zopet dobili včeraj nezaupno od senata. Roosevelt je zahteval, kot znamo, da senat glasuje še v tem zasedanju o nevtralitetni postavi. V ta namen je sklical srečo na posvetovanje voditeljev republikancev in demokratov, da izve njih mnenje. No, ti so bili mnenja, da se senatna zbornica ne bo podala in da ne bo glasovala o tej postavi v tem zasedanju. Obljubili pa so, da bo prišla zadeva prva na vrsto v prihodnjem zasedanju v januarju. Predsednik se je uklonil in ne bo silil naprej, razen v slučaju, če bi razmere zahtevale, da bi sklical izredno zasedanje kongresa.

Roosevelt je hotel na vsak način spraviti glasovanje o nevtralitetu. Zgodovina se rada ponavlja.

V par dneh se bo odločilo, če pride do vojne med Rusi in Japonci

Moskva, Rusija. — Iz ruskih timat.

Hsing King, Mančukuo. — Iz zanesljivih virov se poroča, da se bo v prihodnjih 48 urah odločilo, če pride na mongolski meji do boja med ruski in japonski imetičami. Če res pride do boja, bo to druga rusko-japonska vojna, ki bi bila ugodna za Japonce, če se začne v teku enega leta. Japonci imajo namreč na ruski meji sila vojaštva, medtem ko Rusija šele kliče novince v vojsko službo.

Naziji na Češkem so začeli z vso vnero preganjati katoličane

Praga, Češka. — Nazijska skrorna policija je začela z vso vnero preganjati katoličane, zlasti katoliške duhovne in redovnice po samotnih. To svoje početejo opravljajo, ker da vodijo katočani upor proti Nemčiji. Včeraj je 40 policajev ves dan stikalo po nekem samostanu v Pragi za skritim orožjem. Opata moravskega samostana Cirila in Metoda so ostro prijemali radi njegovih pridig, ki so bile baje neprijazne Nemčiji.

Obdolžili so splošno priljubljenega katoliškega duhovnika Loula, ki je osebno pozdravljal tisoče romarjev na Sveti gori v osrednji Češki čes, da je izrabilito romanje v narodno demonstracijo. Dekan v Kladnu je bil pribjet od policije, kar naj bi bilo v zvezi s tem, ker je bil tukaj ustreljen nek nemški policaj.

Novi državljanji

Sledči naši rojaki in rojakinje so zadnje dni dobili ameriško državljanstvo. Steve Zuzich, John Adamcik, John Simunich, Mary Biniak, August Burich, Thomas Ribarich, Joseph Penko, Mary Kotnik, Peter Strele, Mary Hribar, John Frank Jurca Jr., Frank Zaic Jr., John Kaučič, Frank Koci. Naše čestitke!

Oče zgorel, otroci rešeni

James Keith, 1505 E. 45th St., Cleveland, je zgorel v trku, ki je prevrnjal na cesti št. 42 bližu Ashland, O. Njegovi trije otroci, ki so bili na trku, so se pravčasno rešili. Otroci so dobili le manjše poškodbe.

Obisk iz Ely, Minn.

Mr. in Mrs. Frank Telich iz Ely, Minn. se nahajata za en teden na obisk v Clevelandu. Nahajata se pri Mr. in Mrs. Kochach, 3553 E. 82nd St. Mr. Telich je doma iz Žirovnice pri Cerknici. Tukaj ima mnogo sovačanov, med njimi tudi bračanca Tony Telicha na 1258 E. 61st St. Želimo jima mnogo zabave v naši metropoli in da bi odnesla od tukaj najlepše spomine.

Radio programi

Na radio postaji WJW v Akronu je vsako nedeljo slovenski program od 8:45 do 9:00 od 9 do 9:30 pa hrvatski program.

Jugoslavija v skrbbeh radi Trsta

Ženin v nevarnosti

New York. — 60 letni ženin Carmelo Locapira se je odpravil v cerkev, da bo podal roko k večini zakonski zvez 16 letnemu Torsilli Minichielli. Pred njegovo hišo so se zbrali sosedje in zmivali srečnega ženina na vse pretege, ki da naj misli na oni svet, ne pa na mladega dekleta. Ženin je ušel Hudim ženskam v cerkev, kjer ga je čakala nevesta. Ženske pa kar v cerkev za njim. Priti je moral policije, ki je braniteljice nežnega spola pregnala, da se je lahko izvršila poroka.

Pozor, izletniki

v Joliet!

Odbor, ki pripravlja vse potrebno za izlet v Joliet na 23. julija k proslavi KSKJ, naznava sledče: Vlak odhaja iz Clevelandu ob 10:30 zvečer na 22. junija. O polnoči se vlak ustavi v Barbertonu. V nedeljo zjutraj ob 8:15 dospe vlak v Joliet. Iz Joljeta odhaja v nedeljo večer ob 9:05 in dospe v Barberton ob šestih v pondeljek zjutraj, v Clevelandu pa ob 7:40. Ta spremembra je bila potrebna radi tega, ker se jih ni dovolj priglasilo za poseben vlak. Ako se jih priglasi pa še 50 iz Clevelandu, bo najet poseben vlak.

Iz Loraina se pripeljejo izletniki do Clevelandu z avtomobili in se tukaj pridružijo clevelandskim izletnikom. V Barbertonu se pridruži večje število izletnikov.

Zdaj imate še čas, da se priglasite za ta izlet v Joliet in Lemont. Pridite osebno ali telefonirajte Mr. Anton Grdini, ali pa kakemu drugemu uradniku pripravljalnega odbora. Toda ne odlasha!

Še imate priliko!

Kot znano, je dajala North American Mortgage & Loan Co. starim vlagateljem 80% za hranilne vloge pri nakupu hiš. Mnogo vlagateljev se je poslužilo te lepe prilike. Zdaj pa naznanja vodstvo, da ostane ta ponudba v veljavni samo še do 15. avgusta. Ravn tako so veljavne do 15. avgusta cene hišam, kakor jih je vodstvo te organizacije razpolalo svojim vlagateljem lanskoto. Po tem dnevu se cene hišam spremeni. V vašo lastno korist je torej, da se okoristite s to ponudbo do 15. avgusta. Za vse podrobnosti se obrnite na urad North American Mortgage & Loan Co., 1060 E. 62nd Street.

Ni hotel stavkati

Rochester, N. Y. — John Connolly, delavec pri WPA, se ni hotel pridružiti svojim tovarišem, ki so odšli na stavko. Vsi drugi so pustili delo, on je pa delal čisto sam pri projektu. Stavkarji so stali okrog njega in se mu smeiali. No, zdaj se jim pa smeje John, ki ga je vodstvo projekta povisalo na boljše delo in bo dobil zdaj \$71.50 na mesec.

Zadužnica

V četrtek 20. julija se bo brala v cerkv sv. Vida sv. maša za pokojna Joseph in Mary Glavich. Sorodniki in prijatelji so vabljenci.

**WPA STAVKA
POLAGOMA
POJENJUJE**

Washington, D. C. — Iz vseh krajev dežele prihajajo poročila, da pojenuje stavka delavcev pri WPA. Razen v nekaterih krajih v Minnesoti in Pensylvanijski, se lahko reče, da je WPA stavka končana, kot poročajo državni načelniki WPA del.

Governer Stassen iz Minnesote se je zavzel, da izposluje v Washingtonu dovoljenje, da se vrnejo na delo vsi oni, ki so bili na stavki pri WPA. Če se bodo strinjali delavski voditelji z njejovim načrtom, bo governor posredoval v Washingtonu, da se vrnejo stavkarji na delo brez kazni. Governer bo apeliral v Washingtonu, da se odpravi petnajsti termin, v katerem se morajo vrniti delavci na delo, ali pa bodo odpuščeni.

V Clevelandu pa počiva tlak na cest, ker se strokovno izčrpali delavci niso še vrnili na delo, 565 takih delavcev je bilo odslavljenih radi stavke, drugih 707 strokovno izčrpanih delavcev se pa ni priglasilo za delo. Vsled tega je bilo prisiljenih 1998 nadavnih delavcev ostati doma.

V Clevelandu je zaprosil zadnji teden za relif 800 bivših WPA delavcev, ta teden pa ponovni 302. S tem je narasla relifna lista na 18,875 oseb, kar je največ v tem letu.

Bodite točni!

Predavanje, ki ga bo imel danes zvečer dr. Pavel Brežnik v SND na St. Clair Ave., bo kratko, kako dobro uro. Zato se pa začne točno ob osmih. Dr. Brežnik je znan kot brigadirski govornik in za danes zvečer namenava obdelovali tvarino, ki vas bo zanimala. Govoril bo le o naši Sloveniji in o razmerah tam, v narodnem in kulturnem pomenu.

Brezuspešna pomoč

New York, N. Y. — Na ladji, ki je bila že 150 milj od obrežja, je zbolel za pljučnico George Priest. Poklicani so letalo obmejne straže, da prepelje bolnika na celino. Letalo je že vzel obolelega na krov in ko se je letalo dvignilo z morja, da poleti nazaj, je treščilo v morje in se potopilo. Bolnik in dva moža posadke sta bila ubita pri tem, sedem mož posadke so pa rešili, predno se je letalo potopilo.

Izredna seja društva Waterloo Camp št. 281 WOW

Društvo Waterloo Camp št. 281 W. O. W. bo imelo izredno sejo danes v četrtek 20. julija ob osmih zvečer v SDD. Ker je seja zelo važna se prosi članstvo, da se gotovo udeleži. Gre se za posojilo denarja iz bolniškega sklada za prizidek klegličja v SDD, navzočnost vsakega člena je potreba, ker je to članski del.

Naznanja se tudi članstvu, da se v nedeljo 23. julija vrši skupni izlet vseh clevelandskih društev W. O. W. v Geauga Lake Park. Vsak, ki se namerava udeležiti izleta naj se prijavlji pri tajniku ali na seji 20. julija.

Nemčija z vso silo pritsika na Italijo, da ji izroči Trst, ali pa bo ta važen izvozni pristan bojkotirala.

Trst je najvažnejše pristanišče za izvoz in uvoz za osrednjo Evropo. Mussolini hoče ostati gospodar na Jadranskem morju. Če pride do sporadi Trsta, bo Jugoslavija v kritičnem položaju.

New York, N. Y. — V evropskih diplomatskih krogih že dolgo pričakujejo, da bo priskošil s poset Trsta, se bo znašla Jugoslavija v kaj neprijetnem položaju, ker je njena meja tako blizu in bi se je dotaknil nemške ali pa laške cete. Jugoslavija bi morala postaviti na mejo vojaštvo in težko se bo izogniti eventualnim spopadom.

Trst je eno najvažnejših pristanišč, če ne najvažnejše za osrednjo Evropo. 500 let je bil biser avstrijske vlade, razen da ga je imel dvakrat v Napoleon v posesti. Po svetovni vojni so ga zavezniki dali Italiji. Poleg tega, da je Trst tako važno pristanišče, se nahajajo tam tudi moderne ladjevljnice, plavži, kemične tovarne, distilerije, jeklarne, bombažne in svilene predilnice in mnogo druge industrije.

Če se bo Nemčiji v resnici zavrel Trsta, se pričakuje, da se bo sedanje bratstvo med Hitlerjem in Mussolinijem precej ohladilo. Mussolini se namreč smatra za edinega gospodarja na Jadranu.

Najbolj skrbni ta sporna točka

Tudi če bo Poljska osamljena, se bo borila za svojo neodvisnost

Varšava, Poljska. — Poljski maršal Smigly Rydz, ki je vrhovni poveljnik poljske vojske, je danes izjavil, da je Gdansk neobnovno potreben za Poljsko, ker kdo poseduje Gdansk, ima kontrolo nad Poljsko. Poljska armada sicer ni tako velika kot nemška, je rekel dalje maršal, točno brez zaveznikov. Tukaj se ne bo ponovil slučaj čehoslovaške, je rekel maršal odločno. Poljaki bodo sicer poskusili vse, da se gdansko vprašanje reši brez prelivanja krvi. Če bo pa Nemčija na vsak način zahtevala Gdansk zase, bo vojna.

Tako stoji danes Poljska na branku za svojo neodvisnost. Velike demokratske države si niso upale nastopiti proti Hitlerju, mala Poljska si je pa upala brez strahu.

Maršal Smigly-Rydz je nadas

Amerikanci gredo v Arabijo gasit

Newark, N. J. — V Arabiji so vneli oljni vrelci še 8. julija. Ako ne pride kak strokovnjak, da pogasi požar, bo gorelo do šest mesecev do enega leta. Zaradi se je poklicalo tri izvedence iz Houstona, Texas, na pomoč. Dospeli so sem z letalom in poleti preko Atlantika tudi z letalom. Upajo, da bodo na licu požara v pondeljek 24. julija.

REŠIL VNUKA, SAM PA UTONIL

Martinez, Cal. — Ko je padel 4 letni vnuk Franka Martinez, v vodo, je skočil njegov starci oče v vodo, čeprav je znal slabo plavati. Z naporom je privleklo vnučka do brega, da je lahko splezal na suho, sam je bil pa takoj izčrpan, da je izginil pod vodo.

Na počitnice

V Washington, D. C. in potem na razstavo v New York so se podali Joe in Bertha Tanco, sin od Mrs. Jennie Rutar iz Norwood Rd. ter Frank in Sophie Bradač. Mnogo zabave jim želimo!

Morda se bo gdansko vprašanje rešilo izlepa?

Berlin, Nemčija. — Po mestu so se razširile govorice, ki zatrjujejo, da se vrše med Nemčijo in Anglijo pogajanja, da se gdansko vprašanje reši brez prelivanja krvi. Obe vladi sicer zanikneta te govorice, vendar ker govorice ne ponehajo, je morda res kaj resnice na tem.

Gdansk, 18. jul. — Včeraj je dospelo v mesto 40 nemških tornih trukov, ki so bili pa skrbno zakriti. Vozniki so bili v uniformah. Truki so dospeli v sklenjeni vrsti v mesto nekaj prej, predno se je vrnil z aeroplano gdanski vođa nazivcev, Albert Foerster, ki se je posvetoval v dolgem razgovoru s Hitlerjem.

Zidje se ne smejo izkreati

Jeruzalem. — Na morju pred Palestino čakajo štirje grški parniki, ki imajo na krovu 2,600 nemških židovskih izseljencev. Poveljniki parnikov ne vedo kaj bi napravili z izseljenci. Nova angleška postava prepoveduje vsako naseljevanje Židov za prihodnjih šest mesecev v Palestini, nazaj v Nemčijo pa Židje nikakor ne marajo. Na ladjah primanjkuje živeža in vode. Kapitani so poskusili v vsakem pristanišču v Sredozemskem morju, da bi izkrcali Žide, pa nikjer jim tega niso dovolili. Položaj izseljencev je brezupen.

Anglija bi rada več otrok

London, Anglija. — Angleško vlado se je pozvalo, da dvigne mero rojstev, kot to delata Hitler in Mussolini. K temu bo Anglia prisiljena, če hoče mislit na bodočnost države in močno obrambo dežele, da se ohrani na površju kot prva država na svetu.

Leta 1937 je bilo v Angliji 119,851 več rojstev kot smrti. Nasprotno je bilo pa število rojstev nad smrtnjo v Nemčiji 482,020, v Italiji pa 376,477, čeprav šteje Italija dvakrat manj prebivalcev kot Anglia.

Povprečno mora biti v državi 19 rojstev na vsekih tisoč prebivalcev, da se ohrani angleški imperij.

Lansko leto jih izkazuje Anglia samo 15.1 na tisoč prebivalcev. Vlada proučuje način, kako bi se pomagalo revnim družinam, ki imajo dosti otrok.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
 Za Cleveland, po raznoljubcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
 Za Evropo, celo leto, \$7.00.
 Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
 U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
 Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
 European subscription, \$7.00 per year.
 Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83

No. 166, Wed., July 19, 1939

Odpusti nam naše dolge

V Evropi vam bodo povedali, da je Stric Sam zelo popustljiv upnik. Pa pojdi doli v Centralno Ameriko, v Panamo, vam bodo pa povedali, da je Stric Sam kot dolžnik kako netočen.

Po pogodbi iz leta 1903 so Zed. države obljubile, da bodo plačale za znani prekop deset milijonov dolarjev takoj in potem letno v zlatu po \$250,000, katero odplačilo se prične devet let pozneje.

Stric Sam je ta dolg redno plačeval do leta 1933. Tedaj so šle pa Zed. države iz zlate valute. Ko se je poslalo 26. februarja 1934 Panami ček za \$250,000, je Panama ček vrnila češ, da ne sprejme drugačnega denarja kot v zlatu ker tako narekuje pogodba iz leta 1903. Naša vlada pa ni hotela plačati v zlatu. Vsako leto ponudijo Zed. države za rent Panamske zone ček v vsoti \$250,000 in redno vsako leto ga dobina nazaj.

Kako je to, da se puste Zed. država umazati za teh bonih par dolarjev?

Če bi plačale Zed. države panamski republiki v zlatu, bi takoj naskočili našo vladu oni, ki imajo v posesti vladne obligacije in bi zahtevali odplačilo istih v zlatu. In če morajo biti domačini zadovoljni brez zlatih dolarjev, morajo biti tujci tudi.

Vendar je pa položaj precej resen. Panama se je v svojem proračunu vedno zanašala na plačilo iz Zed. držav in je s tem denarjem plačevala obresti na svoj dolg, ki ga ima večinoma pri zasebnih državljanih v Zed. državah. In ker Panama ne dobi denarja od vlade Zed. držav, tudi svojih obligacij ne plačuje in panamski bondi so prišli ob veljavo.

Zed. države so skušale leta 1936 napraviti novo pogodbo z Panamo. Ponudile so \$430,000 v današnjih dolarjih, kar bi bilo prilično toliko kot \$250,000 v zlatu. Ni pa prišlo do podpisa pogodbe in stvar je ostala na mrtvi točki.

Kakor mi kažemo na Evropo, da ne plačuje svojih obveznosti, tako kažejo drugi na našo deželo, da nismo mi ni boljši.

Kdo je preprečil vojno v Evropi?

Pristaši in zagovorniki predsednika Roosevelta trdijo, da je Roosevelt dvakrat preprečil vojno v Evropi in sicer septembra lanskega leta in letos v aprilu. Rooseveltovi nasprotники pa zatrjujejo, da je imel Roosevelt pri tem toliko besede kot jo ima bilka v senenem vozlu.

Ti, zadnji, trdijo da je bila prošlo jesen vojna v Evropi preprečena samo radi tega, ker se je podala Anglija Hitlerju. Hitler zato ni začel z vojno, ker je dobil vse, kar je hotel brez vojne. Če si Roosevelt pri tem lasti kaj kredita za preprečenje vojne, potem je tudi deležen sramote, ki si jo je nakopala Anglija radi prodaje Čehoslovaške v znamen paktu v Münicu. Kdor misli, da zadostujejo samo besede preko morda, da se prepreči kako vojno v Evropi, se zelo moti.

Rooseveltove besede so bile samo toliko vpoštovane, v kolikor so se nanašale, da bo za besedami sledilo tudi orozje in vojaštvo.

Ko je postal Roosevelt letos v aprilu apel na Hitlerja in Mussolinija, naj ostaneta lepo pri miru, je zavpilo angleško časopisje: "Zdaj pa lahko vidita Hitler in Mussolini, da bo udarila Amerika in tudi Rusija, če samo magneta z mezincem!" Tako so tolmačili v Angliji Rooseveltove besede za mir.

Če so Rooseveltove prošnje za mir res istega dosegle, je treba to razumeti tako, da je Roosevelt s svojimi besedami zavezal ameriški narod kolikor ga pač more zavezati, da bo Amerika posredovala v Evropi z vojaško pomočjo.

Ako si je Evropa tako tolmačila Rooseveltove besede in se je radi tega ohranil mir v Evropi, je dobro. Toda če pride kdaj do faktov, je pa vprašanje, če bo hotel iti ameriški narod v Evropo s puško na rami.

Kaj pravite!

Stavka pri WPA, ki je stavka direktno proti zvezni vladi, bo imela dalekoščen pomen. Javno mnenje ameriškega naroda se je obrnilo proti stavkarjem. Narod nameči misli, da je denar, ki ga izda vlada za WPA projekte narodova last, ker je bil zbran z davki. Torej ni stavka proti vladni, ampak stavka proti žepu davkopalcev. Če bo ta stavka posledica, da bodo odpravljena vse WPA dela, potem bodo imeli oni, ki so stavko vprizorili na vesti vse one ljudi, ki so lačni in potrebeni in ki absolutno ne morejo dobiti drugega zasluga kot to, kar zaslужijo pri WPA.

Na Grškem je umrl premožen človek, ki je zapustil vse svoje premoženje sorodnikom, toda pod pogojem, da pri njegovem pogrebu ne bo nihče potočil ene same solze. Če bi se pa primerilo, da bi se kdo kremljal, zapade vse premoženje občini. Razume se, da so sorodniki gledali na to, da so za pogrebom peli in vriskali. In da je bila poslednja volja pokojnika še natančneje izpolnjena, je za mrljškim vozom igrala godba najveselje poskočnice. Ker so sorodniki precej "verbali," je bilo veselo razpoloženje pri pogrebu 100% odkritosreno.

BESEDA IZ NARODA**Vsem Žirovcem, Poljancem in Škofjeločanom v Ameriki!**

Ko sem v začetkom julija dosegel od doma, so mi povsod naročali najlepše pozdrave za vsa vas, ki ste šli v novi svet iskat kruha. Tako vam jih potem izročam, ker vas vse ne morem obiskati.

Vem pa, da bo vas vse zanimalo kako je v naših krajin sedaj, ko je ves svet tako čudo zmeden.

Najprej pridejo na vrsto Žirovci, zakaj vse veste, da je človek sam sebi najbližji. Jaz pa sem Žirovec, "Česnov" iz Starevsi. Iz hiše, kjer se nas je rodilo 17 otrok, od katerih sedaj živi še 12 in od katerih sta dva tudi med vami in sicer Joseph kot stavbenik v Clevelandu, sestra Francka pa poročena Kovačič v Euclidu na 237 St. Jaz sam sem pa deseti od bratov, zato imam tudi zelo močno žlico potovati po svetu, zakaj stara navada med Slovenci je bila, da deseti brat ali deseta sestra sta moralna iti po svetu.

Seveda vedno pa tudi nisem "vandrovec" temveč imam tudi stalno место v uršulinskem samostanu v Škofji Loki.

V Žireh se kljub bolj slabim časom, ki so zadeli Žirovski čevljarije, vendarle precej hiš gradi, zakaj Žirovec je kot gad, čimborja ga pobija, tembolj je žival. Velepodjetje čevljev Bata je največji konkurent našim čevljarijem, ki se sedaj združujejo v najrazličnejši zadruge, da morejo obstati, zakaj le v združenih silah je mogoč obstanek. Od kar so čipke postale zopet moderne, se je ta obrt med Žirovci zopet lepo razvila in na ta način se preživlja, dasi zelo skromno, mnogo družin. Trgovci osebno prenašajo čipke v dalmatinska in druga letovišča kamor pride veliko tujcev. Pečudi v tuje države jih izvajajo. Zadnje čase so nekateri Žirovci prišli celo do avtomobilov, kar je tu običajni hišni dodatak, pri nas pa se velika redkost.

V spomin padlim Žirovcom v svetovni vojni so lansko leto postavili pred farno cerkvijo krasen skupen spomenik, ki ima imena vseh v vojni padlih Žirovcev. Pred cerkvijo je sedaj krasen trg. Stara "Katrna" kapelica je podrtta, ker je bila preblizu ceste, namesto njo pa je sedaj oni novi spomenik. Letos so začeli graditi velik Prosvetni Dom na sejmišču poleg občinske hiše. Stal bo veliko. Za vsak dar bo Žirovci gotovo hvalenji. Tuji novo župnišče so pred parleti zgradili, kar pa žepov farnon ni nič obtežilo, ker so staro župnišče prodali za otroški vrtec in gospodinjsko šolo redovnicam Notre Dame iz Šmihela. Novo župnišče je zraven cerkve.

Ob Italijanski meji je sedaj več stavb, carinske in trgovske. Na naši meji se vse povsod delajo močne turdbe, da se izpolni staro pregovor "Si vis pacem, para bellum" (Če hočeš imeti mir, pripravljaj vojsko.)

Je pa tako tam v Evropi vse povsod. Ceprav je mnogo skrbi v tej prelepi dolini, korajže pa ne zmanjka!

Sedaj pa pridejo na vrsto Poljanci, zakaj Žirovske vode se skozi poljansko dolino prelivajo naprej v Savo. Poljanska dolina je zadnja leta postala zelo prijazno letovišče za bolj srednje sloje. Zlasti pa radi prihajajo tjakaj v dolino in rojstni kraj velikih močavčarja, Usenčnikov in drugih, študentje, ki taborijo ob topni Sori. Tudi p. Odilo Hanžek, ki je dobro znan mnogim Amerikancem, ima za študen-

te posebno hišičko blizu Hota velj. Toda nekaj pa moti mirno življenje v poljanski dolini in to so premnogi avtomobili, ki prevažajo neprenehoma potrebnih materialov za razna utrdbena dela, katera pa obenem dajejo zagotovo, da naša država le preresno misli braniti svojo zemljo z vsemi sredstvi in močjo krepke vojaške sile, pred katero imajo tudi sosedje rešpekt.

Poljancem moram povedati še to, da tudi tam grade naši župnišči lep Prosvetni Dom. V cerkvi na Tratah pa so odkrili prav lepe stare slike.

Tako pa že pridevimo v Škofjo Loko, eno najstarejših slovenskih mest, ki ima silno veliko zgodovino. V Škofji Loki je sedaj okrajno glavarstvo, sodišče in ostali uradi kakor so bili že nekoč, ko je bilo mesto samostojno. Tudi moderno vojašnico planinskega polka ima bilo v preteklosti zamujeno.

Bog živi vse Žirovce, Poljance in Ločane,

"Bog živi vse Slovence, pod streho hiše ene!"

MARIJA KURNIK:

Predsedniku Franklin D. Rooseveltu v pozdrav

Veliko si srečo Slovenci lastimo, naš vrt bo otvoril ljubljeni vladar. Predsednika tukaj iskreno častimo, udanost mu našo poklonimo v dar.

Bog živi! Ori naj v višave nebesne, tako te pozdravljamo srčno vsikdar! Besede bi radi izbrali prelesne, najlepše poklonili tebi v dar.

Ti vitez preblagi, ljubezen si vseh, na tebe vse gleda, te ljubi vsak vnet. Vse za te! V zvestobi ti trdn obeta, Rooseveltova slika, spomin nam je svet.

Le sprejmi od naroda srca vsa naša, kreposti najlepše so tukaj doma; odkritost, glej naša, ti tukaj nanaša, naš narod te ljubi in v čislih ima!

Pozdravlja te množica pestra, tu zbrana, navdušen te danes naš narod slavi; ta slika bo lepa v spominu ostala, v tvojem naj srcu naš narod živi!

Veliko si srečo Slovenci lastimo, otvoril naš vrt bo ljubljeni vladar; ob slovesu prisrčno ti tu govorimo: Najboljši predsednik, pozdravljen, nazdar!

Balincarska tekma na Jutrovem

Že dolgo časa sem se pripravljala in se končno pripravila, da tudi jaz kaj napišem v korist Slovenske delavske dvorane na Jutrovem, na naš priljubljeni list Ameriško Domovino.

Naznjam vsem odbornikom, zastopnikom in vsemu članstvu dr. Najsvetejšega Imena v farah sv. Vida, sv. Lovrenca, Marije Vnebovzetje in sv. Kristine, da bo prihodnje skupno zborovanje v sredo 26. julija ob sedmi uri zvezcer v Šolski dvorani fare sv. Vida. Sprememba seje je zato, ker se vrši 30. julija slavnost v Jugoslovanskem kulturnem vrtu. Vabljeni so vse zastopniki, odborniki in vse članstvo, da pridevimo omenjeni večer na važno zborovanje. To je prihodnjič kaj več.

Naznjam vsem odbornikom, zastopnikom, odborniki in vse članstvo, da pridevimo omenjeni večer na važno zborovanje. To je prihodnjič kaj več.

Sprejemite vse prav lepe pozdrave.

Jacob Resnik, predsednik.

Srebrni ubilej

Srečna zakonca g. in ga, Louis in Rozalija Jerše stanjujoča na 19702 Kildeer Ave. sta bila lepo iznenadena in presenečena, na svojem krasnem domu, ko sta bila premišljeno speljana po svojih treh sinovih in hčerk in sicer zadnjo soboto večer 15. julija. Med tem, ko sta bila odsotna se je zbralo v njiju hiši veliko ljudi, ki so napolnili vse prostore. Še godci so se poskrili v klet, da so udarili, ko sta se vrnila v hišo, v kateri je vladala tema.

Razume se, da je nastalo po iznenadenu veliko veselje, ki je trajalo pozno v noč. Slavljena sta bila veliko in drogočen daril, kar sta si tudi zaslužila. Velika udeležba občinstva je pričala, da sta priljubljena po širinem Clevelandu. G. Jerše je doma iz žužemberškega okraja na Dolenjskem med tem, ko si je pred 25 leti izbral za tovarisko v življaju vzorno slovensko dekle iz Štajerske. Že nad 20 let s nahašča družina na tm svojem lepem domu, ki ima krasen vrt.

Oba še prav dobro izgledata in prav lahko dočakata še zlati jubilej, kar jima želimo vse. V družini so poleg očeta in matere trije sinovi: Louis, Stephen in Stanley ter hčer Christina, še na mnoga leta.

Škocjan.—V škocijanski jami vedno delajo in prenajljajo poti in steze. Napeljavčne električne razsvetljave še vedno zadeva na velike ovire.

Prav tako je Škocjan, ki je vse povsod skrbi v tej prelepi dolini, korajže pa ne zmanjka!

Sedaj pa pridejo na vrsto Škofjeločani, kateri so vse lepo

prezreti, zakaj puščalska "republika" se vedno bolj veča z novimi hišicami delavcev, ki imajo delo ali v domači tovarni klobukov "Šešir" ali pa hodo v Kranj v tovarne. Nekateri so zaposleni tudi na Trajeti v novi tekstilni tovarni. V Puščani imajo sedaj tudi javno kopališče blizu "Naceta."

Hribec s svojo Kalvarijo pa je vedno predmet pobožnih in radovodnih obiskovalcev.

Tudi pred kapucinsko cerkvijo so sedaj mnogo popravili. Ceste so v Loki bolje regulirane. Seveda ovinka pod "numani" nič ne bo odpravil, zakaj ta pot bo prej ali sleg najboljši za delanje šoferskih izpitov.

V Stari Loki pa je v starem Štralovem gradu nameščen zavod za slepce, kjer jih je okrog 40. Vsi ti slepcii se radi spominjajo tudi ameriških dobrotnikov.

S tem sem vam obudil samo malo spomin na domači kraj in samo nekaj slik predogled.

Predogled pa ne smem biti, saj veste, da dobrih stvari se človek prej naveliča kot slabih in da sladke jedi prej škodujejo kot grena.

WINNETOU

Po nemškem izvirniku K. Maya

Apači me niso radi pustili. Obstal bi naj pri njih vse življene, kakor je živel med njimi Kleki petra, moj rojak, ki je bil njihov učitelj. Inču čuna, poglavar Apečev, mi je obljubljal vse, kar bi mi srce poželet, in je celo namignil, da me Nšo či, njegova lepa hčerka, rada vidi in da bi jo dobil za ženo.

Toda pota mojega življenga so bila usmerjena drugam —.

Obljubil pa sem, da ne bom potabil na svoje rdeče brate, da se vkratkem vrnem in da jih bom redno vsako leto obiskal.

In potem smo odpotovali. Inču čuna in Winnetou sta me spremajala. Tudi lepa Nšo či je namreč potovala na vzhod, v mestu belih, da se nauči vsega, kar znajo bela dekleta, in da postane "prav taka, kakor so bela dekleta." Da so se tudi moji trije tovariši, Sam Hawkens, Dick Stone in Will Parker, z menoj vred vratili na vzhod, tega mi ni treba posebej povedati. Tri deset bojevnikov bi naj skrbelo za našo varnost na potu po satočnih prerijs.

Prve tedne se ni nič posebnega prijetilo. Potem pa smo doživel žalosten dogodek, ki je kruto prekinil naše potovanje ter dal Winnetouvemu in reči moram, da tudi mojemu življenu čisto drugo smer.

Takole —. Mi smo se vam predstavili. Ali nam boste tudi v svoja imena povedali?"

"Radi! O Sam Hawkensu smo že mnogo čuli, onih drugih gentlemanov pa še ne poznamo. Meni je ime Santer. Nisem tak slaven westman kakor Sam Hawkens, le čisto navaden cowboy.

Povedal je tudi imena svojih treh tovarišev, pa si jih nisem zapomnil. Popravešl je še po potu na zapad in nato smo se poslovili. Odjezdili smo vsak na svojo stran.

Ko je Santers s svojo družbo izginil v valoviti prerijs, je dejal Winnetou Samu:

"Zakaj je moj brat Sam tem ljudem tako natančno pripovedoval, kam potujemo in odkod smo?"

"Bi ne bil smel?"

"Ne!"

"Bi le rad vedel, zakaj ne! Vljudno so nas vprašali po imenih, zato smo jim tudi vljudno odgovarjali. Povedali so, odkod prihajajo, zato smo pa tudi mi moralni resnico povedati. Ali ne? Sam Hawkens vsej je vedno vladar na veš, na koga boš naletel.

In res smo srečali take sumljive ljudi.

Štirje jezdci so se nam bližili. Od vzhoda so prihaja, beli so bili.

Seveda so tudi nas že od daleč zagledali. Obstali so, najbrž niso vedeli, ali bi nas bilo varno srečati. Trideset Indijancev srečati na samotni preriji, — to ni prijetna reč za štiri bele ljudi, posebno če ne vejo, katerega rodu da so Indijanci.

Nekaj časa so se obotavljali, pa so menda opazili nas bele. Pomerili so se, pognali konje in nam prišli naproti.

Bili so oblečeni, kakor so običajno oblečeni cowboyi. Puške, nože in samokrese so imeli. Ameriški cowboyi, pastirji na ogromnih farmah zapada, so vedno na konjih in oboroženi.

Na dvajset korakov so obstali, prijeli za puške, kakor je na zapadu v navadi, in eden izmed njih je pozdravil:

"Good day, mešurs! Ali je treba imeti prst ob petelinu?"

Sam je povzel besedo in govoril za nas. Bolje bi bilo, da ni!

"Good day, gents!" je odvrnil. "Le pustite puške pri mi! Ne bomo vas pojuzinali!"

Ali smo zvedeti, odkod prihajajo?

"Od starega Misissipi sem."

"In kam ste namenjeni?"

"V novo Mehiko in črez gore v Kalifornijo. Smo zvedeli, da tam pastirji bolje plačajo ko tod in da je laže dobiti službo."

"Morebiti. Toda precej potov bodete še prejezdili, da pride do take dobre službe!"

Mi pa prihajamo od tamle gor, je nadaljeval gostobesedno in čisto brez potrebe, "in smo namenjeni v St. Louis. Ali je prejšnja varna?"

"Da. Mi vsaj nismo nič sumljivega videli. Pa se vam ni treba ničesar bati, saj vasi je več ko dovolj za vse slučaje. Saj pojedite rdeči gentlemanni z vami na vzhod?"

"Le tile trije, Inču čuna, po-

Zahvala Združenih mladinskih pevskih zborov

Od zadnjega poročila da danes so darovali še sledi v potovanju fond Združenih mladinskih pevskih zborov za koncert, ki se je vršil v Pittsburghu, Pa.

Pri Slavkih nabrala Mrs. Petermel: \$100 Bertha Černigoi, 70c J. Petermel, 50c neimenovan in M. Markovič. — Nabrala Malitić: 25c John Tavčar in Sam Goldman in 10c Mike D. Lella. — Nabrala Nagode: \$1.50 Mrs. J. Nagode in 25c Mrs. B. Godec. — Nabrala Florence Hribar: Mrs. J. Klinek 50c. Nadalje 30c neimenovan, 25c Viola Zakrajšek, John Hodčev, Mrs. V. Klinek, Mrs. F. Krall, Mrs. J. Kužnik, Mrs. Kogoy, J. M. Stebla; Martin Plut, 15c A. J. Steinberg in Mrs. Pauline Hribar in po 10c Mrs. J. Zabil, Mrs. J. Heidi, Mrs. Folleshott in Frances Vičić ter po 5c Lovšin in Novosel.

Nabral Fred Hribar: 50c F. Korenčan in Anton Dolgan; po 25c B. Godec, Andrew Ciatel, Zaibui, Anton Ogrin, Joseph Durn, J. Prostor, M. Pertmut, Waterloo Rd. nabrala J. Sever: 50c Ludwig Radel; po 25c Mrs. Matt Sezum, Rudolph Richtar, Mr. in Mrs. Zele, Frank Pezler, Milka Blagovčec, Waterloo Rd. Dept. Store, Maxine & Co., Grovewood Bakery, Louis Oswald, F. Dacar, Miss McGrath in Mrs. Jerry Pike; po 10c Park Shop Repari in Mrs. H. Dreyfuse. — Nabrala Ed Terlep in M. Zubukovec; \$2.00 Dr. Perme; \$1.00 Jos. Zele in Mrs. Novak; po 50c Mary Jalovec, Ella Starin, Mr. in Mrs. Godlar, Councilman Vehovec, George Panchur, Mrs. Peskovec in Frances Bražina; po 35c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 25c Mrs. Markovič; po 25c John Yanchar, Mr. Leskovec, Jr., Mr. Kirchman, James Kočel, Frank Homa, J. H. Terbičan in Louis Jeram; 20c Mrs. Rose Paulin in po 10c Mr. Janez Leskovec, Frank Mišič in Frank Femb; — Nabrala Mrs. Hribar: \$1.00 Elsie Artel; 50c Mrs. Markovič in 25c Frances Wolf. Pri članih društva št. 50 SDZ po 2

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

Tedaj zasliši ropot in prasketanje nad svojo glavo.

Ali je plamen že zajel streho?

— A sedaj — tresk! Strop se je deloma porušil.

K sreči je stalo Lo tako, da je niso zadelo ruševine.

Počasi se približa k odprtini, ki je nastala sedaj na stropu.

To je bila morda njena sreča.

Oprezno se vzpone na strop, bila je dobra in spretna telovadkinja in konečno se ji je posrečilo.

Sedaj je vsaj lahko dajala ljudem, ki so se nahajali na ulici, znamenja.

Mrzljčno se je držala za tram.

V sobo se ni hotela več spustiti, ker je bila sedaj polna gostega dima.

Oči so jo bolele.

Povsod je besnel ogenj.

Še enkrat se je spomnila svojega očeta, a nato začne izgubljavati zavest.

Roki sta izpustili tram, toda k sreči se je ujela obleka na nek velik žebelj, tako da ni padla v sobico, temveč je obvisela.

Med tem je prihajala Lona vedno bliže.

Sedaj je dosegla streho.

Spretno je hodila na nevarnem robu hiše, previdno in pogumno se je približevala mestu, kjer se je nahajala nesrečna Lo.

Ni gledala na ulico, da se ji ne bi zvtelo v glavi.

— Naprej — je govorila sama sebi — naprej — gre za človeško življenje — pokazati moram Bakunjinu, da nisem hudo bna.

Konečno je dospela do odprtine.

Ko je zapazila Lo, kako visi, je vzkliknila od veselja.

Treba ji je bilo samo iztegniti roko, da jo prime in potegne k sebi.

Lo se zave.

— Hitro, podaj mi svojo roko — ji zakliče hčerka zločinskega krčmarja.

Lo uboga.

Lona uporabi vso svojo moč in potegne mlado Američanko k sebi.

Toda sedaj je čutila, da ji pojema moči.

Pred očmi se ji je stemnilo,

začela je omahovati.

— Hitro! Pomagajte! — vzlikne ona.

— Sedaj so se začeli vzpenjati ognjegasci. Hoteli so pomagati Loni.

Konečno je prišel eden tako blizu, da je lahko sprejel Lo v svoje naročje.

Skrbno jo je zgrabil in se začel z njo spuščati, mislec, da bo šlo za njim pogumna deklica, ki je rešila druge sigurne smrti.

Toda Lona se ni mogla držati več na nogah.

Ona omahne, hotela se je ujeti z rokama — toda bilo je prepozno.

Izgubila je ravnotežje — glasen krik — a nato se je njeni telo obrnilo parkrat v zraku.

— Ludje, bežite! — zakliče poveljnik.

Množica se prestrašeno umakne.

Lonino telo je padlo trdo na tla.

Ljudstvo zakriči.

Tako je bil Bakunjin pri nesreči deklici.

Palenu je med tem izročil ognjegasev njegovo hčerkico. — Oče je ves srečen objemal in poljubil nesrečno Lo.

— Zdravnika, hitro zdravnička! — vzklikne Bakunjin. — Morda se jo še da rešiti!

Lona odpre oči!

— Zaman, — zamrma ona, — za mene ni rešitve!

— Lona, — vzklikne Bakunjin, — hrabra deklica, ti moraš živeti, ti ne smeš umrieti!

Toda Lona obrne glavo.

— Kaznovana sem! — zamrma ona. — Pokorila sem se za svoje grehe.

Še enkrat se je stresla; globoko vdihnila, a nato je izdihnila svojo mlado dušo.

Bakunjin se vrne pretresen k Palenu.

Ta je med tem poklical voznika ter posadil svojo hčerkico v voz.

Bakunjin sede k njemu in voznik požene konja.

Kmalu so dospeli v hotel.

Tako so prihiteli natakarji in odnesli nezavestno deklico v prvo nadstropje, kjer so se nahajale Palenove sobe.

Tam so jo položili v belo posteljo ter poklicali zdravnička.

Toda trajalo je nekaj ur, predno so se njeni živci nekoliko pomirili in predno je odprla svoje oči.

Bakunjin je odšel, tako da je bil sedaj Palen sam s svojo hčerkico v sobi.

— Otrok moj — vzklikne on. — Dragi moj otrok, sedaj si rešena — sedaj si se zopet vrnila k svojemu očetu.

— Rešena sem! — zašepete Lo — toda ko bi ti vedel, oče, koliko sem pretrpela, kako hudobni so ljudje, kako zloben je evet!

— Tih, otrok moj, — tih — ne misli več na to.

— Ah, oče, vedno bom morala misliti na to, dokler bom živila.

— Ona omahne na svojo blazino — preteklo je nekaj minut, predno je zopet spregovčila:

— Kje je ona junaška deklica, ki me je rešila?

Palen povesi glavo.

— Ona je mrtva — odvrne on. — S svojim življenjem je poplačala tvojo rešitev!

Mlači deklici se zasvetijo solze v očeh.

— Mar ne morem za njo ničesar več storiti? — vpraša ona...

— Nič drugega, otrok moj, kot da ji okitiš grob.

Lo iztegne roko proti svo-

jemu očetu.

— Oče obljuhi mi — reče ona — da boš uredil grob te nesrečnice, ki me je rešila, kot grob kake kneginje.

— Obljubljam ti, otrok moj — odvrne Palen — toda kako bi bil srečen, ako bi ji lahko poklonil milijon rubljev kot nagrado, da te je rešila!

— Molila bom za njo — odvrne mlada Američanka ter sklene roki.

In nedolžne ustnice dobre in nedolžne deklice so začele mrmati toplo molitev za pokvarjeno in propalo junashko mrtvo Lono.

Bog je gotovo uslušal njen molitev.

A nato prime Lo očetovo roko.

Oh, kako srečen je bil Palen da je mogel konečno objeti svojega edinega otroka!

— Ali bova sedaj, dragi oče, odšla takoj nazaj v Ameriko?

— Oh, odidiva iz te mračne Rusije, kjer naju čaka samo nesreča, kjer je tako strašno.

Hotel je biti sam, da se pomiri, da razmisli, kaj naj storiti.

Odšel je v majhen gaj, ki se je nahajjal izven mesta.

Tam se je utrujen vsepel na klop.

Okrug njega so šumele krome starega drevja.

— Oh, Bog, Bog, — zašepeta

— Prišel sem, da se maščujem!

V očeh mladenke se pojavi jo solze.

— Da se maščuješ, oče? — vzklikne ona. — Oh, pusti to človek nima pravice, da se maščuje, — maščevanje je Božje.

— Ne govorji več o tem, otrok moj — odvrne Palen. — Potripi še samo nekaj dni. A nato bova odpotovala v najino novo domovino — v deželo svobode.

— A do tedaj moli za mene, Lo, da se mi posreči moj namen.

On poljubi svojega otroka na belo čelo ter hitro odide, kot da bi se bal, da je že preveč izdal.

Toda kako?

Kaj naj storim, da ne izdam

svojih prijateljev? Zakaj ako pripravljava nihilisti atentat,

kaj vodi Bakunjin, a nato ga

bo policija zgrabila!

Izdajalec bom in moje ime

bo prokleto in zasovačeno, ka-

kar ima ime vraka!

Kako bi bilo, če bi šel k Da-

nilevnu in bi mu pripovedoval

vso stvar?

On ima dovolj glasnikov, ki

lahko pridejo v kratkem času

v Petrograd in sporočijo tam,

kaj se pripravlja.

Toda to je baš ono, česar ne

sem, — odvrne Vladimir na

svoje vprašanje.

Zakaj ako brez nadaljnega

javim carju nameravan aten-

tat, so izgubljeni moji prija-

telji.

Ne, jaz moram stopiti pred

carja, moram mu reči:

— Veličanstvo, pripravlja

se grozen atentat na vas in va-

šega brata!

Vaši nasprotniki hočejo iz-

trebiti obitelj Romanovih,

da ne bo ostal niti eden član!

Toda jaz vam bom pokazal

pot, kako boste ušli propasti

— prišel sem vas opozoriti.

Vi morate dati onim, ki vam

strežejo po življenu, možnost

da pobegnejo.

Dovolite, da se nesrečni, za-

slepjeni ljudje preselijo v

Ameriko, da se nikdar več ne

povrnejo v domovino. Ako jim

pokažete, da ste dobri in da

veste, kaj je usmiljenje, bodo

odstopili od daljnih atenta-

tov.

A morda se mi celo posreči,

da pomirim jezne sovražnike.

To bi bilo delo, ki bi bilo

vreneo truda.

Vladimirove oči so plamtele,

ko je razmišljaj o tem svojem

načrtu.

Ni se oziral na to, da je to

nemogoče — da je to prav ta-

ko neizvedljivo, kakor ne mo-

re človek nikdar prikovati sol-

ca na zemljo.

(Dalej prihodnjic.)

ZENINI IN NEVESTE!

Ameriška Domovina